

DE MIDDENSTAND

Het mooie dorp Duivendrecht is één van de meest verkrachte dorpen van Nederland en onherkenbaar geworden. Niet alleen het mooie landelijke aanzicht, maar ook de samenleving is duidelijk veranderd. Één van de belangrijkste oorzaken van deze veranderde samenleving is het verdwijnen van de middenstand. Dit is in bijna alle steden en dorpen het geval. Het is beslist de moeite waard om eens op te schrijven hoe het er op Duivendrecht aan toging in de periode voor de oorlog en ver er na.

Behalve het flinke aantal middenstanders (ca 52) was ook de manier van zaken doen compleet anders, waardoor de sociale contacten veel hechter waren dan tegenwoordig. Mensen ontmoetten elkaar in de winkels en daar werd al het nieuws uitgewisseld. De service van de middenstanders was veel groter. En de manier van handelen compleet anders.

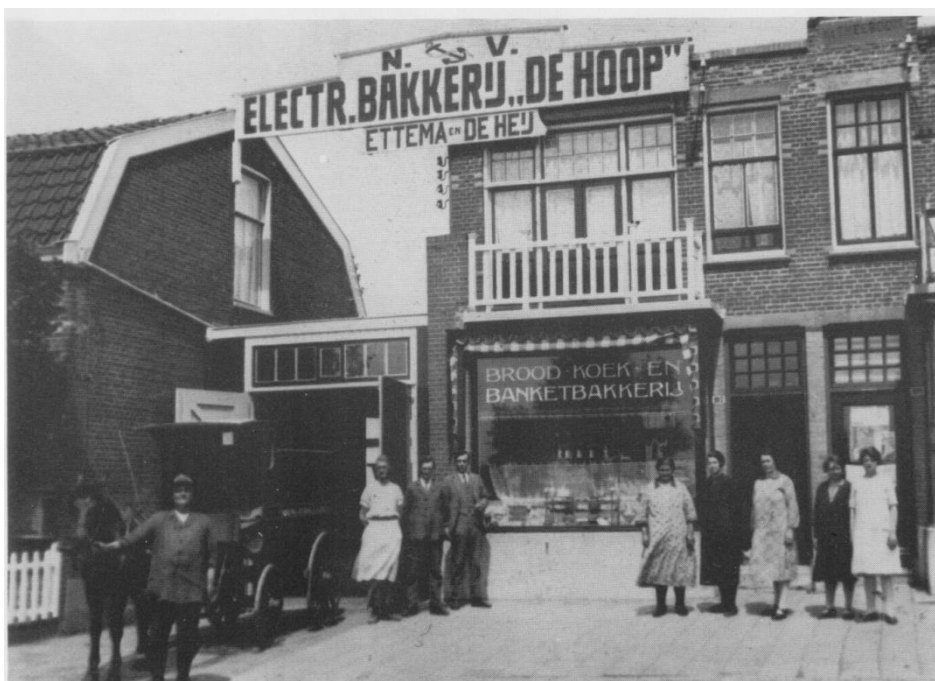
De bakker en de melkboer kwamen dagelijks huis aan huis. En het is nog jaren zo geweest dat meerdere leveranciers in een straat kwamen bezorgen. Hier kwam pas verandering na de sanering. Als je bijvoorbeeld de melk bezorgd wilde hebben dan had je geen keus meer. De melkinrichtingen kregen een wijk toegewezen.

Het kiezen van een eigen leverancier was in die tijd erg belangrijk omdat het geloof een grote rol speelde. Een katholiek wilde een katholieke leverancier.

De kruidenier en de slager hanteerden het “horen” en “brengen” systeem. Aan het begin van de week kwam de leverancier de bestelling opnemen of het door de klant ingevulde boekje ophalen. De bestellingen werden gereed gemaakt en aan het eind van de week op een vaste bezorgdag thuisgebracht.



Voor het bezorgen werden verschillende transportmiddelen gebruikt: de transportfiets, handkar, bakfiets en paard en wagen.



Het aantal middenstanders in Duivendrecht per branche in alfabetische volgorde.

BAKKERS 4x: De Hoop, Kwakman, Wolffenbattel, Maartensdijk

Wolffenbattel, CAFÉ'S 3x: Brugzicht, Scholte, Wiegman

DROGIST 1x: De Ruiter

ELECTRICITEIT 1x: Vuurmans

FIETSEN/REPARATIE 2x: Verberkt, Vleghaar

GARAGEBEDRIJVEN 4x: Lowensteijn (Gille en sinds 1989 Hauber), Meijer, Niezen, Verberkt

GROENTEN EN FRUIT 3x: Bon, Buis, van der Kooij

HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN 1x: Wortel

KAPPERS 2x: Benafente, Houweling

KOLENHANDEL 1x: Schelling

KRUIDENIERS 7x: Braam, Van Maarsen, Millenaar, Spar (Verkaik), Van Wees, Wierdsma, Zandstra

MELKBOER 4x: Jaap Beukeboom, Teun Beukeboom,

MANUFACTUREN 2x: Bouwman, van der Kroon

SCHILDERSBEDRIJVEN 3x: van Eekeren, Noordman, Rijkema

SCHOENMAKERS 4x: te Beek, "Kokkie", Riemslog, Rijs

SCHOOLARTIKELEN/SCHRIJFWAREN 1x: Boogaard

SIGARENWINKELS 2x: Fakkeldij, Veka

SLAGERS 2x: Kolk, Van Walbeek

SMEDERIJ/WAGENMAKERIJ/HOEFSMID 1x: Bieshaar Schuttel

TAXI 2x: Kramer, Niezen

TIMMERBEDRIJF 2x: Ruigrok, Beukeboom

IJZERWAREN 1x: Lesto



In de loop van de jaren zijn de winkels (schoenmaker, melkman, groenteboer) uit het straatbeeld verdwenen. Veel bedrijven zijn gesloopt. Voormalige winkelpanden worden inmiddels gebruikt als woningen. De winkel- en bedrijfspanden die nog bestaan zijn tijdens een wandeling door Duivendrecht nog te bekijken.

RIJKSSTRAATWEG

Aan het gedeelte vanaf de verdwenen ophaalbrug tot waar nu het eerste huis begint *stonden* café Scholte (aan het water), Bakker Maartensdijk en Garage Niezen, rechts vanaf de brug.

Melkzaak J. Beukeboom	02
Slagerij Kolk	09
Drogisterij de Ruiter	13
Kapper Benafente (Sjakie)	15
Melkhandel van der Vaart	31
Schoenmaker Kokkie	12
Kruidenier Wierdsma (Hoek Burg. van Damstraat)	47
Taxi Niezen	36
Elektriciteit	57
GEVANGENIS	naast 118
Melkhandel de Vries (Los, van Schaick)	130
Groenten / fruit van der Kooij hoek Korenbloemstraat 2	
Spar (Verkaik) hoek Korenbloemstraat 1	
Schoenmaker Riemslag (later van der Kroon)	136
Manufacturen van der Kroon thv	143
Groentenzaak (later snackbar) Dirk "Kippie" Buis nu appartementen t.o. Meidoornstraat	
Schrijf-en schoolartikelen Boogaard	177
Taxi Kramer	179
Smederij Bieshaar en Schuttel	198 t/m 200
Fietsenzaak Vleghaar	210
Kruidenier Braam	214
Sigarenzaak (later kapper Houweling)	216
Groentenzaak Bon	218
Huishoudelijke artikelen Wortel	223
Café Wiegmans (het huidige eetcafé Lotgenoten)	215



De Rijksstraatweg liep in mijn tijd door naar Baambrugge, Abcoude en Utrecht.

Op het gedeelte van de katholieke kerk tot aan de (verdwenen) Oud-Diemerlaan lagen nog de zaken: huishoudelijke artikelen Wortel, sigarenwinkel Fakkeldij, fietsenreparatie en later autogarage/sleepdienst Verberkt, slagerij Van Walbeek, melkhandel H. Beukeboom, kruidenier van Wees, Bakkerij De Hoop en kruidenier van Maarssen.

MOLENKADE

De panden aan deze kade zijn helaas bijna allemaal verdwenen.

Vanaf de oude brug waren hier respectievelijk:

Kruidenier Zandstra

Schildersbedrijf van Eekeren

Schildersbedrijf Noordman

Timmerbedrijf Ruigrok

Kolenhandel Schelling

Brandstoffenhandel A. SCHELLING
DUIVENDRECHT, bij de Brug
3 minuten gaans van het Beton-dorp
PRIJSCOURANT VOOR DE MAAND

Belgische Anthraciet No. 2 f	per H.L.	2 70
" " " 3 "	" H.L.	2 70
Holl. " " 2 "	" H.L.	2 50
" " " 3 "	" H.L.	2 50
Wales Anthraciet	p. 75 K.G.	4 15
Eierenkolen	" H.L.	1 70

GASCOKES VOLGENS FABRIEKSPRIJS
(afgehaald f 0. 20 per H. L. minder)
Bestelkantoren: Ploegstraat No. 60 hoek (Tuinb.straat)
Schoovenstraat 22 en Diemerkade 13
Karren te huur tegen billijk Tarief.

BERKENSTRAAT

IJzerwaren Lesto

02

KLOOSTERSTRAAT

Café Brugzicht

01

Sigarenwinkel Veka

03

Garagebedrijf Lowenstein (Gille en sinds 1989 Hauber)

15

Smederij Van Putten

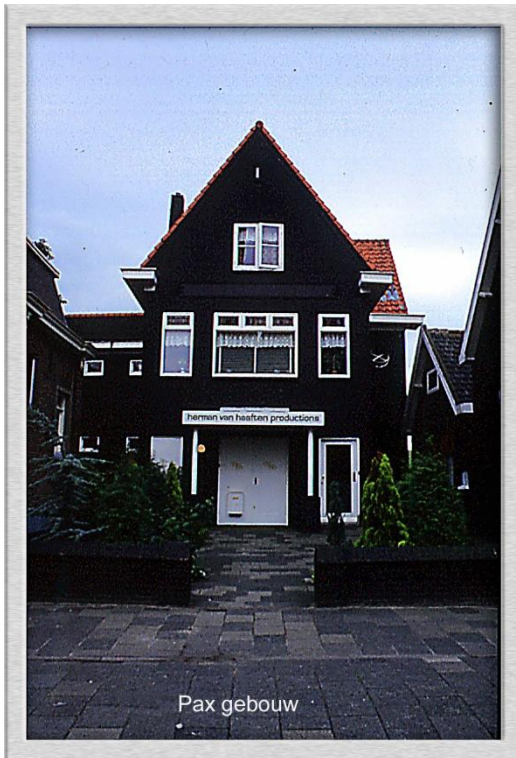
17

Bakkerij Kwakman

23



Dit is een verhaal uit een periode dat Duivendrecht nog een vrolijk dorp was, met een levendige middenstand en een leuk verenigingsleven. Er waren drie voetbalverenigingen TAVENU (Tot Aangename Verpozing En Nuttige Uitspanning) en ODA (Op Doel Af) en TDW (Training Door Winnen). Bij TDW aan de Populierstraat werd het eerste profvoetbal van Nederland gespeeld.



In Duivendrecht waren diverse jeugdclubs, een toneelvereniging, muziekkorps, zangverenigingen en een voor alle doeleinden geschikt verenigingsgebouw: PAX

FOTO'S uit SOD – archief: MIDDENSTAND DUIVENDRECHT



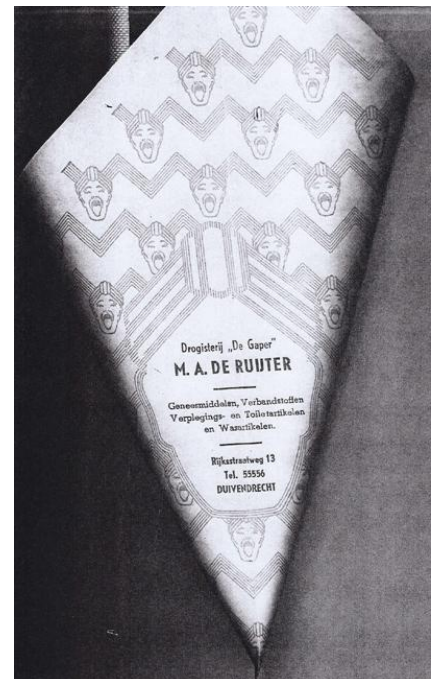
IJzerwaren Lesto Berkenstraat 2, hoek Rijkstraatweg 9



Melkhandel Jaap Beukeboom Rijksstraatweg 2



Drogist de Ruijter Rijksstraatweg 13





Melkhandel Van der Vaart Rijksweg 31



Kruidenier Wierdsma Rijksweg 47 hoek Burgemeester van Damstraat



Melkhandel (de Vries, Los) van Schaick, Rijksstraatweg 130



Links: Spar Kruidenier Verkaik, Rijksstraatweg hoek Korenbloemstraat 2
Rechts: Groenten en fruit: van der Kooij, Rijksstraatweg hoek Korenbloemstraat 1,
deels zichtbaar



Manufacturen van der Kroon Rijksweg ter hoogte van Rijksweg 143



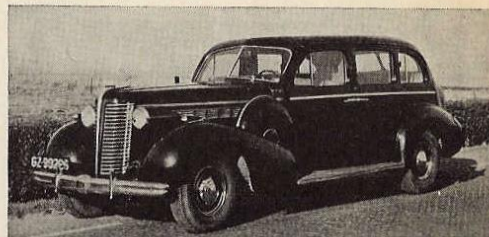
Groentezaak Dirk ('Kippie') Buijs, later snackbar Rijksweg 169 t.o. Meidoornstraat

LUXE VERHUUR- EN TAXIBEDRIJF

KRAMER

Duivendrecht - Rijsstraatweg 179
Telefoon 53894 (A'dam) Gem. Gro K 4205

Speciaal ingericht voor Ondertrouw en Trouwwerk.
Reizen in Binnen- en Buitenland



Taxi Kramer Rijsstraatweg 179



Kruidenier Braam Rijsstraatweg 214



Groentenzaak Bon, Rijsstraatweg 116 (Op de kaart Rijsstraatweg 96 = oude nummering)



Huishoudelijke artikelen Opoe Wortel Rijksstraatweg 232



Kruidenier Zandstra Molenkade 2^e pand van rechts



DUIVENDRECHT, Kloosterstraat

Café Brugzicht Kloosterstraat 1

WOENSDAG 8 FEBRUARI 1961

DERDE JAARGANG No. 18

DE AMSTELGIDS

MEDEDELINGENBLAD VOOR OUDER-AMSTEL

Redactie adres: Burg. Cordesweg 14, Ouderkerk a.d. Amstel - Bank: Coöp. Boerenleenbank Ouderkerk - Postgiro 21 47 93 t.n.v. K. van Aalst
 Druk: „Amstelland”, Hoger Einde Zuid 14 Ouderkerk a.d. Amstel Advertentie prijs: 10 et per mm regel. Bij contract aanmerkelijke reductie

Wist U..

dat RADIO VUURMANS ook ruim gesorteerd is in
kolen- en oliehaarden zoals:

DAVO
 JAARSMAN
 HOENSON
 ETNA
 BECKERS
 LIPS
 PETER FOBRUX
 e.a.

Ook in
**bijverwarmings-
 apparaten**

is onze COLLECTIE groot zoals:

ALLADIN
 FACETTA
 AGA
 HAMOLUX
 enz.

**TECHNISCH
 BUREAU
 RADIO**

VUURMANS

Rijksstraatweg 57 - Telefoon (020) 5 28 58 - Duivendrecht

Prima
klei-aardappelen
 f 8,50
 per 70 kg

Th. Buys

Rijksstraatweg 169
 tel. 020-52595 - Duivendr.

H. Witziers

Rijkstraatweg 18
 Duivendrecht
 telefoon (020) 74 32 17

**Jumpers
 Vesten
 Rokken
 Blouses**

Baby- en kleuterklleding,
 dames-, heren- en kinder-
 onderklleding en pyama's.
 Specialiteit in nylonkousen
 met GRATIS reparatiebon.

Vanouds gevestigd in
maatwerk en confectie
 (speciaal heren)

aan huis te ontbieden tel. 020-742153

F. J. TULP

Rijksstraatweg 61 - Duivendrecht

Het overzicht van DE MIDDENSTAND in Duivendrecht TUSSEN 1935 EN 1965 is samengesteld met de hulp van Joop Molenberg.

De websiteredactie vond nog een paar advertenties uit de Amstelgids van 1961 die melding maken van:

De firma Vuurmans, technisch bureau. De “oude “ heer Vuurmans liet als Sinterklaas kinderhartjes sneller kloppen en jarenlang was hij actief betrokken bij de plaatselijke brandweer. Het bedrijf vestigde zich later in Ouderkerk en opvolger zoon Gerrit en zijn vrouw Els zijn dit voorjaar (2011) met pensioen gegaan.

Th.Buys, aardappelen en groenten. Later volgde zoon Dirk (‘Kippie’) zijn vader op in het scheefgezakte huisje bij de spoorbomen, Rijksstraatweg 169. Later de eerste snackbar van Duivendrecht.

H. Witziers, ook bekend onder de naam van Beest. Hier kon je in een winkeltje vooraan de Rijksstraatweg op nummer 18 de ladders in je nylonkousen op laten halen. Later verhuisde de zaak voor dameskleding naar de Middenweg in A'dam oost.

De familie Kik – Klebach runde daarna in het pand een sigarenzaak, waar je ook voor kranten en tijdschriften terecht kon. En tegen het eind van het jaar voor vuurwerk.

Weer later hield rijkschool Tuinman hier kantoor.

F.J. Tulp, het adres voor herenkleding.

Oud-Duivendrechtse hebben het nog vaak over het vakmanschap van de timmerlieden Jos en Piet ‘Beuk’ aan de Diemerlaan (de gebroeders Beukeboom).

In zijn stofjas stond de jongere broer in Lesto, de ijzerwarenaak aan de Berkenstraat, die eigendom was van zijn veel oudere zuster, die doorgaans achter de winkel verbleef..

De oprichter van taxibedrijf Kramer Jan was scheel. Harry Griffiejoen was de roodharige medewerker van bakkerij “De Hoop”.

Kramer riep de jonge bezorger toe: “Rood, een half brood!”
“Schele, waarom neem je geen hele?” was prompt het antwoord.

Jan van der Kooij en Kees Verberkt (de Boer), zonen van Duivendrechtse middenstanders, hebben hun persoonlijke herinneringen en bijzondere foto's toegevoegd en hiermee is opnieuw een stuk geschiedenis over het oude Duivendrecht tot leven gekomen.

Zie vooral ook die twee verhalen.